

Lausunnot ja mielipiteet jätehuoltomääräysten luonnoksesta

Luonnoksesta saapui yhteensä 7 sisällöllistä lausuntoa ja yksi mielipide.

Lisäksi seuraavat tahot ilmoittivat lausunnossaan, ettei luonnoksesta ole huomauttamista:

Pyhtään kunnan tekniikkalautakunta, Virolahden kunnanhallitus, Miehikkälän kuntatekniikan lautakunta, Porvoon kaupungin ympäristöterveysjaosto (Lapinjärven terveydensuojeluviranomainen).

Seuraavat tahot ilmoittivat, etteivät anna lausuntoa:

Hämeen ELY-keskus, Lapinjärven tekninen lautakunta, Kouvolan kaupungin Ympäristönsuojelu, Kouvolan kaupungin Terveystoimi, Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Loviisan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen (Lapinjärven ympäristönsuojeluviranomainen)

Alla on esitetty annetut sisällölliset lausunnot ja mielipide. Kunkin lausunnon tai lausunnon kohdan alla on Kymen jätelautakunnan vastaus, mikäli vastaus on ollut tarpeen antaa.

Mikkelin seudun ympäristöpalvelujen lausunto, saapunut 6.3.2025

Mikkelin seudun ympäristöpalvelut toistaa aiemmin jätehuoltomääräysten päivittämisestä antamassaan viranhaltijalausunnossa (17.4.2023) todetun, että vaikka biojätteen erilliskeräysvelvoite ei vielä koskekaan taajamien ulkopuolella sijaitsevia kiinteistöjä, tulisi jätehuoltomääräyksillä tästä huolimatta ohjata ja kannustaa myös haja-asutusalueilla biojätteitä erilliskeräykseen tai kompostointiin. Jätehuoltomääräysten 13 §:ssä biojätteen määritelmässä todetaan, että ”Jos kiinteistö ei kuulu biojätteen erilliskeräysvelvoitteen piiriin biojätteen voi laittaa sekajätteeseen. Kompostointi tai vapaaehtoinen biojätteen erilliskeräys ovat mahdollisia, mutta eivät pakollisia”.

Vaikka jätelainsäädännön puitteissa biojätteen laittaminen sekajätteen sekaan on edelleen tietyissä tilanteissa mahdollista, tulisi lähtökohtana kuitenkin olla biojätteen erilliskeräys tai kompostointi. Ympäristöpalvelut ehdottaakin, että em. lause muutettaisiin muotoon: ”Myös erilliskeräysvelvoitteen ulkopuolisilla kiinteistöillä tulisi biojätteet ensisijaisesti lajitella erilleen (erilliskeräys tai kompostointi) ja biojätteiden laittamisen sekajätteen sekaan tulisi olla viimesijainen vaihtoehto.”

Lisäksi todetaan, että Ympäristöpalveluiden aiemmin antaman lausunnon (17.4.2023) ehdotukset elintarvikejätteen kompostointiin tarkoitettujen kompostorien osalta on riittävällä tarkkuudella esitetty jätehuoltomääräyksissä. Luonnoksessa jätehuoltomääräysten muutokseksi (23.1.2025) ei esitetty muutoksia kompostoreiden rakenteellisiin vaatimuksiin.

Lietteiden omatoimisesta käsittelystä tehtävää ilmoitusta koskevaan pykälään (35 §) esitetään lisättäväksi, että lietteen omatoimisesta käsittelystä on tehtävä kirjallinen ilmoitus vähintään 14 vuorokautta ennen käsittelyn aloittamista. Tällä tavoin viranomaisilla on paremmat mahdollisuudet puuttua mahdollisiin ilmoituksessa mahdollisesti esiin nouseviin puutteisiin (esim. käsittelytavassa tai suojaetäisyyksissä) taikka ratkaista asia jätehuoltomääräyksistä ja/tai ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamisena, mikäli määräysten edellytykset lietteen omatoimiselle käsittelylle eivät täyty.

Ympäristönsuojelun ja terveydensuojelun näkökulmasta erityisen hyvänä pidetään sitä, että erotellun virtsan ja kompostorin suotoveden hyödyntäminen ja sen haitattomuuden vaatimus on sisällytetty päivitettyihin määräyksiin. Muiden jätehuoltomääräysten päivitysten osalta ympäristölautakunnalla ei ole lausuttavaa.

Jätehuoltomääräysluonnos on myös yhdenmukainen Mikkelin seudun ympäristöpalveluiden ympäristönsuojelumääräysten kanssa, eikä määräysten välillä ole ristiriitoja.

Kymen jätelautakunnan vastaus lausuntoon:

13 §:n kappaletta ”Biojäte on lajiteltava erikseen kiinteistöillä, jotka kuuluvat näiden jätehuoltomääräysten 14 tai 15 §:n mukaan biojätteen kiinteistöittaisen erilliskeräyksen piiriin. Jos kiinteistö ei kuulu biojätteen erilliskeräysvelvoitteen piiriin, biojätteen voi laittaa sekajätteeseen. Kompostointi tai vapaaehtoinen biojätteen erilliskeräys ovat mahdollisia, mutta eivät pakollisia.” muutetaan seuraavaksi: ”Biojäte on lajiteltava erikseen kiinteistöillä, jotka kuuluvat näiden jätehuoltomääräysten 14 tai 15 §:n mukaan biojätteen kiinteistöittaisen erilliskeräyksen piiriin. Myös erilliskeräysvelvoitteen ulkopuolisilla kiinteistöillä suositellaan biojätteet ensisijaisesti lajiteltavan erilleen (erilliskeräys tai kompostointi) sekajätteestä.”

35 §:n lisätään, että ilmoitus lietteiden omatoimisesta käsittelystä on tehtävä vähintään 14 vrk ennen käsittelyn aloittamista.

Haminan kaupunkikehitysvaliokunnan lausunto, saapunut 14.3.2025

Jätehuoltomääräyksiin ehdotetut muutokset selventävät joitakin asioita, kuten yhteisten jäteastioiden käyttöä ja saarikiinteistöjen jätehuoltoa.

Jätehuoltomääräyksiin ei tule sisällyttää sellaisia määräyksiä, joiden valvonta on käytännössä mahdotonta. Esimerkkinä tästä on 17 §:ssä mainittu erotellun virtsan ja kompostorin suotonesteen hyödyntämistä koskeva kohta. Tämä ja vastaavat määräykset kuuluvat paremminkin jäteneuvonnan tehtäviin, eivätkä voi olla velvoittavia. Haminan kaupungilla ei ole muuta huomautettavaa

Kymen jätelautakunnan vastaus lausuntoon:

Erotellun virtsan ja kompostorin suotonesteen hyödyntämistä koskeva kohta on tarkoitettu lähinnä työkaluksi helpottamaan neuvontatyötä, joten jätelautakunta katsoo, että kohdan on perusteltua olla määräyksissä. Lisäksi kahdessa muussa lausunnossa pidettiin hyvänä asiana, että asiasta oli mainittu jätehuoltomääräyksissä.

litin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto, saapunut 26.3.2025

11 § Kiinteistöjen jätehuolto erityistapauksissa

litissä on kymmenkunta asutettua saarta ja niissä noin 70 kiinteistöä, joita lukolliseen yhteiskeräyspisteeseen liittyminen koskee. Osalla se voi olla jo käytössä tai poikkeamispäätös voimassa aiheuttamatta muutosta käytännön tasolla. Muutosehdotus on hyvä ja perusteltu. Kymenlaakson Jätteen tulee järjestää ja osoittaa järkevä lukollinen yhteiskeräyspiste kullekin litin kiinteistölle, jota asia koskee. Asiasta on myös tiedotettava asianosaisia tarkoituksenmukaisella tavalla.

17 § Kompostointi

Täsmennykset selkeyttävät biojätteen, käymäläjätteen ja käymälänesteen asianmukaista käsittelyä ja hyödyntämistä.

22 § Jäteastioiden täyttäminen

Merkittävä muutos koskee lisäjätepalvelua. Aikaisemmin yksityiskiinteistöjen on tullut tilata lisäjätepalvelu erikseen ja taloyhtiöiden jätekatoksista on kuormattu ilman tilausta, jollei sitä ole erikseen kielletty. Aikaisemmin jätteiden keräyspaikat on sallittu vain jätteille ja muu varastointi on kielletty. Lisäjätepalvelu esitetään nyt muutettavaksi niin, että kuormauskelpoinen lisäjäte tulee merkitä ja sijoittaa jäteastian läheisyyteen riippumatta onko kyseessä taloyhtiö vai yksityiskiinteistö. Jätelain valvojan näkökulmasta toimintatavan muutos ei oletettavasti lisää roskaantumista, mutta hämmennystä ja ylimää räisiä yhteydenottoja se voi aiheuttaa. Uusista käytännöistä tulee opastaa riittävästi niin jätteen kuljettajia, kuntalaisia, taloyhtiöitä kuin ulkopaikkakuntalaisia lomakiinteistöjen omistajia.

32 § Jätteenkuljetuksen keskeyttäminen

Keskeyttämiskriteerien täsmennykset tuovat joustoa käyttämättömille kiinteistöille.

Määräyksiin 32 ja 46 voisi selkeyden vuoksi lisätä huomion, että keskeyttäminen ja poikkeamispäätökset ovat määräaikaaisuuden lisäksi henkilökohtaisia ja ne raukeavat esimerkiksi kiinteistön omistus- tai hallintasuhteen vaihtuessa.

Kymen jätelautakunnan vastaus lausuntoon:

Tiedottaminen jätehuoltomääräysten muutoksien aiheuttamista käytännön asioista tehdään yhteistyössä Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa.

Määräykseen 46 § lisätään maininta päätösten henkilökohtaisuudesta. Määräyksen 32 §:n mukaan pitkiin keskeytyksiin haetaan poikkeusta jätehuoltomääräyksistä, joten se käsitellään 46 §:n mukaisena poikkeamisena. Tällöin 32 §:ään ei mainintaa tarvitse lisätä. Myös päätöstekstistä ilmenee, että päätökset ovat henkilökohtaisia.

Etelä-Savon ELY-keskuksen lausunto, saapunut 27.3.2025

ELY-keskus näkee 1.6.2023 jätehuoltomääräyksiin esitetyt muutokset perustelluiksi, jätelain mukaisiksi ja valtakunnallista jätesuunnitelmaa tukeviksi. Päivitettävät jätehuoltomääräykset myös selkeyttävät nykyisen Mäntyharjun kunnan osalta noudatettavia jätehuoltomääräyksiä 1.1.2025 kuntaliitoksen jälkeen. Jätehuoltosektorilla muutokset eivät siltä osin ole kuitenkaan merkittäviä, kun entinen Pertunmaan kunta on ollut jo 1.1.2023 lähtien Kymenlaakson Jäte Oy:n osakkaana ja Kymen jätelautakunnan toimialuetta. Vuonna 2022 entisessä Pertunmaan kunnissa oli tehty päätöksiä siirtyä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Erityisesti saostus- ja umpisäiliölietteen osalta siirtyminen kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen vuonna 2025 (vaiheittain koko Mäntyharjun nykyisen kunnan alueella) tarvitaan eri viestintäkanavissa tiedotusta sekä kuntalaisille että jätealan yrittäjille.

2 § Määritelmät

ELY-keskus kannattaa ”loppujäte”-termin korvaamista jatkossa ”sekajäte”-termillä ja kuten perusteluissa todetaan, käyttöön otetaan valtakunnallisesti yhdenmukainen termi.

8 § Yhteisastian eli jätekimpan muodostaminen

Esitys kattaa jätekimppa myös viereisessä kiinteistössä olevat kiinteistöt tuo perusteltua joustoa jätteenkeräyksen järjestämiseen. Yhteinen jäteastia siten, että kaikki kimppaan liittyvät kiinteistöt sijaitsevat haja-asutusalueella on myös kannatettavaa ja tasa-arvoista palvelua. Mikäli kiinteistöjen etäisyydet ovat pitkiä (viiden km:n etäisyyden salliminen), jätteenkeräyksen toimivuutta jätekimppojen osalta on tarpeen määräjain tiedustella asiakkailta ja jätteenkuljetusyrityksiltä.

Kymen jätelautakunnan vastaus (8 §):

Kymen jätelautakunnan näkemyksen mukaan jätekimpat toimivat pääosin hyvin. Asiakaspalautteita ei ole juuri tullut. Jätteenkuljetusyritykset raportoivat jätteenkuljetustapahtumista, ml. jätekimpat. Kimppavastaavan tulee tiedottaa muutoksista jätekimpassa.

11 § Kiinteistön jätehuolto erityistapauksissa

Jätehuoltomääräyksien 11 §:ssä tarkennetaan ilman tieyhteyttä olevien saarikiinteistöjen jätehuollon periaatteita. Rajausta kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen ulkopuolelle ja lukollisten yhteiskeräyspisteiden käyttäjiksi liittymistä on esitetty perustellusti sekä on mahdollista myös jätelautakunnalta poikkeuksen hakeminen silloin, jos jätehuolto hoidetaan venesatamassa sijaitsevan jäteastian järjestämisellä.

13 § Kiinteistöllä erikseen lajiteltavat jätelajit:

Jätehuoltomääräysten muutos edelleen mahdollistaa sen, että mikäli kiinteistö ei kuulu biojätteen erilliskeräysvelvoitteen piiriin, biojätteen voi laittaa sekajätteeseen. Tällöin kompostoiminen tai vapaaehtoinen biojätteen keräys ovat mahdollista, mutta eivät pakollisia. Määräyksessä myös edellytetään, että kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevilla kiinteistöillä syntyvästä yhdyskuntajätteestä on lajiteltava erikseen mm. biojäte. ELY-keskus esittää hyvin vahvasti, että biojätteen lajitteluun ja kierrätykseen ohjataan ja kannustetaan aktiivisesti eri viestintäkanavien ja ohjauskeinoin monin tavoin. Jätehuollon järjestäjien ja toimijatahojen kesken tulisi vuosittain järjestää erityisesti haja-asutusalueiden jätehuollon järjestämisen kehitystyötä ja/tai sisällyttää jätepoliittiseen ohjelman asioihin; keskusteluun mm. erilaiset palvelut ja uudet toimintamallit, yritysten kanssa vuoropuhelu määräajoin, uudenlaiset keräysastiat, jätekeräyspalvelujen yhdistäminen erilaisiin muihin palveluihin, kiinteistökohtaisten kompostorien hoitopalvelujen selvittäminen. Perusteluna esitämme jätelainsäädännön velvoitteet sekä valtakunnallisen jätesuunnitelman ja ilmastonmuutoksen hillintää koskevat tavoitteet. Lukuisat alueelliset strategiat, ohjelmat ja hankkeet sekä ruokahävikin vähentämisen tavoitteet linkittyvät myös biojätteiden kierrätyksen edistämiseen.

Kymen jätelautakunnan vastaus (13 §):

Jätehuoltomääräysten 13 §:ää muutetaan Mikkelin seudun ympäristöpalvelujen lausunnon perusteella kannustavammasi biojätteiden vapaaehtoiseen lajitteluun. Kymenlaakson Jäte Oy on panostanut mm. kompostointineuvontaan viime vuosina esim. järjestämällä neuvontatilaisuuksia ja panostamalla kompostointiohjeisiin nettisivuillaan. Myös alueen jätehuollon palvelutasossa on mainittu, että viestinnän sekä neuvonnan painopisteenä vuosina 2025-2030 ovat kiinteistöjen (sekä taloyhtiöt että omakoti- ja paritalot) jätteiden erilliskeräys. Viestintä ja neuvonta tulee kohdentumaan kierrätyksen lisäksi myös jätteen synnyn ennaltaehkäisyyn ja tietoisuuden lisääminen riittämättömistä luonnonvaroista. Jätepoliittisessa ohjelmassa on lukuisia toimenpiteitä, joilla edistetään jätteiden erilliskeräystä ja jätteen synnyn ehkäisyä.

17 § Kompostointi

Esitetyt muutokset ovat perusteltuja kuten kompostorin sijoittamisen vähimmäisvaatimus vastaamaan rakentamislakia, vähintään neljä metriä tontin rajasta ilman naapurin lupaa. Määräyksissä kielletty kompostorin sijoittamisen tulvavaaravyöhykkeelle on tarpeellinen lisäys ja tulvavaaravyöhykkeiden karttapalveluosoitteesta tulee informoida. Ansiokasta on, että pykälä sisältää myös erilliskerätyn virtsan ja käymäläjätekompostorissa syntyvän suotoveden hyödyntämismahdollisuuden ja edellytykset; suotonesteen käyttö lannoitukseen edellyttää sen vanhentamista. Jätehuoltomääräysten verkkosivulle tulisi lisätä linkkejä tarkemmista ohjeista mm. Suomen ympäristökeskus ja vesi.fi-sivustolle.

32 § Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen tai lukollisen yhteiskeräyspisteen käytön keskeyttäminen

ELY-keskus kannattaa esitetyn mukaisesti jätteen kuljetuksen keskeytymahdollisuutta myös vapaa-ajan asuntojen osalta. Keskeytyksen perusteista ja kestosta on hyvä informoida verkkosivulla ja siten, että myös kauempaa tulevat vapaa-ajan asukkaat saavat riittävän tiedon.

Esitämme myös, että kun jätehuoltomääräysten muutos on hyväksytty, Kymen jätelautakunnan verkkosivulle päivitetään yhteenvetoa muutoksista, linkkejä, verkkosivuosioita ja yhteystiedot lisätietoja antavista. Verkkosivun Hyvä lukija osuus Ajankohtaista tietoa jätehuollon säädöksistä on selkeä ja esitämme kyseisen osuuden edelleen säilytettävän ja tarvittaessa päivittäminen. Mäntyharjun kunnan alueella siirtyminen saostus- ja umpisäiliölaitteen kuljetuksessa kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen vuonna 2025 (entisen Pertunmaan kunnan alue) edellyttää asiasta ajankohtaista viestintää. Biojätteen erilliskeräys-rajauksen mukaisesta taajamakartasta ja muutoksista vuonna 2026 tulee informoida.

Kymen jätelautakunnan vastaus (17 ja 32 §):

Kun jätehuoltomääräykset on hyväksytty, lisätään nettisivuille lyhyt tiivistelmä muutoksista. Määräyksiin liittyvät linkit lisätään (uusille) nettisivuille. Hyvä lukija -osuus on ollut edellisissä jätehuoltomääräyksissä. Nykyisissä 1.6.2023 voimaan tulleissa määräyksissä ei sitä enää ole ollut, vaan se on korvattu luvulla ”Yleinen osa”, joka päivitetään tarvittavilta osin. Hyvä lukija -osuudessa olleita asioita on nykyisellään esitetty mm. Jätehuollon palvelutasossa ja Jätepoliittisessa ohjelmassa ja myös Kymen jätelautakunnan sekä Kymenlaakson Jäte Oy:n nettisivuilla. Ajankohtaisista asioista viestitään yhteistyössä Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa.

Kymenlaakson Jäte Oy:n lausunto, saapunut 27.3.2025

Kymenlaakson Jätteen näkemyksen mukaan jätehuoltomääräysten luonnos on laadittu huolellisesti ja esitetyt muutokset ovat perusteltuja. Erityisesti sekajätetermin käyttöönottoaminen on ajankohtainen ja toimintaa yhtenäistävä muutos.

Toinen jäteyhtiön kannalta merkittävä muutos on taajaman jätekimpan säännösten muuttaminen, joka selkeyttää ja tuo toivottua joustavuutta jätteenkeräilyn järjestämiseen. Myös jätteenkuljetuksen keskeytyksen ulottaminen koskemaan myös vapaa-ajanasuntoja on asiakaskokemusta parantava tekijä.

litin kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto, saapunut 31.3.2025

Kompostointia koskevassa pykälässä, 17 §, todetaan, että ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomainen voivat kieltää kompostoinnin, jos kompostorin käytöstä aiheutuu terveyshaittaa. Jätehuollon osalta ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisella on päällekkäistä toimivaltaa mutta ensisijainen jätehuollon valvontaviranomainen on ympäristönsuojeluviranomainen. Terveysuojeluviranomaisella on toimivaltansa puitteissa mahdollisuus ennen kompostoinnin kieltämistä antaa myös kiinteistön omistajaa velvoittavia määräyksiä terveyshaitan ehkäisemiseksi tai jo syntyneen haitan poistamiseksi.

Terveysuojeluviranomaisen toimivallasta säädetään terveydensuojelulain (763/1994) 6. luvussa sekä terveydensuojeluasetuksen (1280/1994) 4. luvussa. Toimivalta ei rajoitu vain kompostointiin vaan sen nojalla on mahdollista puuttua yleisemminkin jätteiden käsittelystä aiheutuviin haittoihin, mm. 18 §:n mukaiseen polttamiseen, mikäli asia ei ole kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen hoidossa.

Terveystensuojelulain uudistus on käynnissä ja uusi laki tulisi suunnitelmien mukaan voimaan 1.1.2027. Tässä yhteydessä on puhuttu myös terveystensuojeluasetuksen mahdollisesta poistamisesta. Kun lainsäädännön tulevaa muotoa ei tässä vaiheessa tiedetä, 17 §:n ensimmäinen lause olisi hyvä muuttaa muotoon ”Kiinteistöllä saa kompostoida biojätettä ja kuivakäymäläjätettä sekä jätevesijärjestelmistä syntyvää kompostoituvaa jätettä, mikäli kompostointia ei ole erikseen kielletty kaavamääräyksiin, **terveystensuojelulain ja -asetuksen** tai muiden säädösten nojalla annettavien **määräyksiin**.” Terveystensuojelulaki on aiheellista mainita asetuksen lisäksi myös siksi, että käytössä olevat hallinnolliset menettelyt on kuvattu siinä.

Luonnoksen 19 § käsittelee jätteen hautaamista ja siinä ohjeistetaan myös kuolleiden eläinten hautaamisesta. Lintuinfluenssaepidemian kokemusten perusteella olisi perusteltua muuttaa lemmikkien ja luonnonvaraisten eläinten hautaamista koskevan lause seuraavasti ”Kuolleet pienikokoiset lemmikkieläimet sekä luonnonvaraiset pieneläimet ja pienikokoiset linnut, joihin ei epäillä liittyvän ihmisiin tai eläimiin tarttuvan taudin riskiä, saa hävittää myös kiinteistön sekajäteastiaan”. Saman pykälän seuraavaan kappaleessa olisi hyvä lisätä kunnaneläinlääkärin lisäksi kunnan valvontaeläinlääkäri viranomaiseksi, jolta voi kysyä neuvoa eläinten hävittämisestä.

Jäteastioiden sijoittamisesta koskevaa sääntelyä on myös terveystensuojelulainsäädännössä ja se olisi hyvä mainita myös luonnoksen 25 §:ssä muiden säädösten ohella.

Muilta osin luonnoksessa on annettu riittävät määräykset ehkäisemään jätteiden käsittelystä mahdollisesti aiheutuvia terveyshaittoja.

Kymen jätelautakunnan vastaus lausuntoon:

Muutetaan 17 §:ää kuten lausunnossa on esitetty sekä lisätään Kouvolan kaupungin lausunnon mukaisesti maininta rakennusjärjestyksestä. Lisätään 19 §:ään lausunnossa mainitut pienikokoiset linnut sekä maininta kunnan valvontaeläinlääkäristä.

25 §:ään ei lisätä mainintaa terveystensuojelulainsäädännöstä, koska muut pykälässä mainitut säädökset ovat kunnan antamia määräyksiä eivätkä lainsäädäntöä. Kuitenkin terveystensuojelulainsäädäntö voi vaikuttaa moneen jätehuoltomääräyksissä säädeltyyn asiaan, joten lisätään Yleiseen osaan otsikon ”Terveystensuojelujärjestys” alle maininta terveystensuojelulaista ja -asetuksesta sekä päivitetään kappaletta lausunnon mukaisesti.

Kouvolan kaupungin lausunto (Tekninen lautakunta), saapunut 10.4.2025

Kouvolan kaupungin lausunto keskittyy pääasiallisesti tehtyihin muutoksiin, jotka on esitetty jätehuoltomääräysluonnoksessa keltaiseksi maalattuina tai yliviivattuina.

2 § Määritelmät (Perustelumuietossa)

Perustelumuistioon on kirjoitettu Taajama-liikennemerkestä taajaman määrittelyn täsmennyksessä. Perustelumuistioon kirjatun mukaan ”Taajama-liikennemerkki on liikennemerkki, joka kuvaa sellaisen alueen alkamista, jossa on voimassa 50 km/h nopeusrajoitus”. Sinällään määräystekstin ulkopuolinen asia, mutta Liikennemerkit E22 (Taajama) ja E23 (Taajama päätty) merkitsevät Tieliikennelain mukaisen taajaman alkamista ja päättymistä. Tieliikennelaissa taajamalla tarkoitetaan liikennemerkein osoitettua taajaan rakennettua aluetta. Taajaman osoittaminen liikennemerkillä sisältää lukuisia muutoksia liikennesääntöihin sekä liikenneteknisiin vaatimuksiin; nopeusrajoitus on näistä vain yksi. Perustelumuistiosta kannattanee jättää pois kokonaan lause ”Kyseessä on liikennemerkki, joka kuvaa sellaisen alueen alkamista, jossa on voimassa 50 km/h nopeusrajoitus”, koska se antaa virheellisen kuvan asiasta.

Mikäli Kymen jätelautakunta haluaa selventää Taajama-liikennemerkin tarkoitusta perustelumuistiossa, pyydämme teitä ottamaan yhteyttä kaupungin yhdyskuntatekniikan suunnitteluun merkin oikeasta määritelmästä ja tarkoituksesta.

Kymen jätelautakunnan vastaus (2 §, perustelumuistio):

Jätetään perustelumuistiosta kokonaan pois lause ”Kyseessä on liikennemerkki, joka kuvaa sellaisen alueen alkamista, jossa on voimassa 50 km/h nopeusrajoitus”.

17 §: Kompostointi / Käymäläjätteet / Kompostorin sijoittaminen ym. alaotsikot

Lausunnolla olleeseen luonnokseen (ja perustelumuistioon) on kirjattu kuivakäymälöistä ja käymäläjätteen kompostoreista. Osaltaan asiasta on määrätty jo nykyisissäkin jätehuoltomääräyksissä. Kouvolan kaupunki muistuttaa tässä vaiheessa, ettei Kouvolan kaupungin rakennusjärjestyksen mukaan (sivu 9, taulukko) kuivakäymälää ole sallittua perustaa/rakentaa asemakaava-alueella. Kouvolan rakennusvalvonnasta saadun tiedon mukaan jatkossakin ainakin rakennusjärjestyksessä tullaan kieltämään kuivakäymälät/ ulostepäiset kompostorit asemakaava-alueella. Kouvolan kaupunki vaatii siten lausunnossaan, että jätehuoltomääräyksiä tulee selventää siten, ettei kuivakäymälöitä ja käymäläjätteen kompostoreita sallita (ainakaan) Kouvolassa asemakaava-alueella.

Kymen jätelautakunnan vastaus (17 §):

Lisätään 17 §:n 1. kappaleeseen maininta rakennusjärjestyksestä. Lisätään perustelumuistion kohtaan ”Kompostorin sijoittaminen kiinteistöllä” maininta, että on huomioitava, että kunnan rakennusjärjestyksessä kuivakäymälän tai käymäläjätteen kompostorin sijoittaminen asemakaava-alueelle voi olla kielletty kokonaan.

22 §: Jäteastioiden täyttäminen

Lausunnolla olleesta luonnoksesta on poistettu kohdat, jossa lisäjäte olisi tilattava etukäteen omakoti- ja vapaa-ajankiinteistöillä. Jatkossa lisäjäte voidaan vain sijoittaa esim. jäteastian välittömään läheisyyteen ja merkitä esim. tekstillä ”Jätettä”. Muutos on hyvä ja selkeä.

Samaisessa pykälässä on lueteltu, mitä kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin kuuluviin jäteastioihin ei saa laittaa (lista on ollut jo nykyisissä määräyksissä). Listalla on myös käymäläjätteet. Yleisissä varautumisohjeissa on kuitenkin usein mainittu, ettei esim. laajan ja pitkäkestoisen sähkökatkon aikana voi käyttää vesi-WC:tä. Näiden varautumisohjeiden mukaan ”Pönttöön voi asentaa roskapussin, johon tehdään tarpeet. ---Sulje pussi hyvin kahden muun muovipussin sisälle ja vie sekajätteeseen.” Mihin Kymen jätelautakunnan alueella käymäläjätteet viedään poikkeusoloissa, jos määräyksissä kielletään niiden vieminen kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin kuuluviin

jäteastioihin? Kouvolan kaupunki suosittelee, että 22 §:ssä olevalle listalle merkitään 5)-kohtaan (käymäläjätteet) edes sulkuihin mahdollisuus käyttää sekajäteastia poikkeusoloissa näiden jätteiden osalta.

Kymen jätelautakunnan vastaus (22 §):

Kymen jätelautakunta toteaa, että alueella ollaan vasta alkamassa suunnittelemaan menettelytapaa tilanteeseen, jossa wc:tä ei voisi huuhdella viemäriin.

Lisätään 22 §:n perusteluihin maininta, että häiriö- ja poikkeustilanteissa viranomainen voi antaa luvan laittaa esim. käymäläjätettä jäteastiaan. Tästä määrätään tilannekohtaisesti erikseen.

25 §: Jäteastioiden sijoittaminen kiinteistöllä / Keräyspaikka

Lausunnolla olleesta luonnoksesta on poistettu nykyisissä määräyksissä oleva kappale, jossa kielletään jätteiden keräyspaikan käyttämistä muuna varastona ym. Voimassa olevissa määräyksissä olevat lauseet on korvattu kappaleella: ”Mikäli jätetilassa tai sen välittömässä läheisyydessä säilytetään esim. pihatyövälineitä tai muuta vastaavaa, ne tulee sijoittaa siten, etteivät ne haittaa jäteastian tyhjentäjän työtä.” Muutos on hyvä ja perusteltu. Kappaleen sisältöön kiinnitettiin huomioita kaupungin toimesta jo edellisellä kerralla; hyvä, että muutos on saatu tähän versioon. (Vastaavan sisältöinen kappale on poistettu myös 22 §:stä. +)

32 §: Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen tai lukollisen yhteiskeräyspisteen käytön keskeyttäminen

Lausunnolla olleesta luonnoksesta on poistettu nykyisissä määräyksissä oleva kappale, jonka mukaan vapaa-ajan asuinrakennuksen jätteenkuljetuksen voisi keskeyttää Kymen jätelautakunnan päätöksellä (vain), mikäli rakennus on todistettavasti käyttökelvoton vapaa-ajan käyttöön. Lause on korvattu pykälän ensimmäisessä kappaleessa siten, että vapaa-ajan asuinkäytössä olevan kiinteistön jätteenkuljetuksen voisi keskeyttää samoin perustein kuin vakituksessa asuinkäytössä olevan kiinteistön jätteenkuljetuksen. Muutos on hyvä, perusteltu ja tasa-arvoinen.

48 §: Siirtymäsäännökset

Sivulla 52 on mainittu biojätekeräykseen 1.5.2026 mukaan tulevat taajamat. Listalla on mainittu esim. Inkeroinen, muttei Anjalaa. Onko Inkeroinen taajamaan ajateltu sisältyvän myös Anjala vai jääkö Anjala oikeasti biojätekeräyksen ulkopuolelle vielä tässä vaiheessa? Ensimmäisessä tapauksessa listalle voisi kirjoittaa esim. Anjala-Inkeroinen.

Pykälä 48 § on sinällään hieman vaikealukuinen, kun siinä on kirjattu ilman väliotsikoita pakkausjätteistä sekä biojätteistä. Esim. Biojätekeräykseen tulevat muutokset -alaotsikko on esitetty poistettavaksi (yliviivattu). Mm. määräyslunnoksen sivulla 52 oleva viimeinen kappale (Keräysvelvoitteesta pois jäävät haja-asutusalueen lisäksi alle 300 asukkaan taajamat, joissa keräys ei ole kustannustehokasta tai ympäristön kannalta järkevää.) on hieman epäselvä, kun ei tiedä, mitä keräyslajiketta se koskee. Lisäksi em. kappaleen lopussa on lueteltu 5 taajamaa, joita ei sinällään ole kytketty mihinkään edelliseen tekstiin (esim. kaksoispistein). Tekstillisenä kommenttina tähän lisäksi, että samaiset taajamat on lueteltu aiemmin pakkausjätteiden erilliskeräyksen ulkopuolelle jääviksi taajamiksi lauseen sisälle pilkuin eroteltuina (yhtenäistä luettelomuotoa kaivaten).

Kymen jätelautakunnan vastaus (28 §):

Anjala sisältyy Inkeroinen taajamaan. Luettelossa on käytetty Tilastokeskuksen virallisia taajamanimiä. Muutetaan taajamaluetteloon ”Inkeroinen ml. Anjala” ja samalla logiikalla muutetaan ”Myllykoski ml. Ummeljoki”.

Muokataan 48 § selkeämmäksi sekä otetaan alla olevat tekstilliset kommentit huomioon soveltuvin osin.

Lisäksi muina tekstillisinä kommentteina seuraavaa:

- 1) Perustelumuistiossa ja jätehuoltomääräyksissä olisi suotavaa, että Kymen jätelautakunnasta käytetään kaikissa kohdissa samanlaista termiä. Myös Kymenlaakson Jäte Oy:stä voitaisiin käyttää yhdenmukaista termiä aina, kun kyse on nimenomaan tästä yhtiöstä.
- 2) 2 § Määritelmät: loppujäte ja sekajäte eivät sijoitu samaan paikkaan aakkosjärjestyksen mukaisessa luettelossa.
- 3) Määritelmiin (2 §) on eksynyt sinne kuulumaton lause: ”Muut kiinteistöt, jotka eivät kuljetusteknisestä tai muusta hyväksytystä syystä voi liittyä loppujätteen kiinteistöittäiseen kuljetukseen, voidaan hakemuksesta Kymen jätelautakunnalle hyväksyä lukollisen yhteiskeräyspisteen käyttäjäksi.”
- 4) Varsinaisissa määräyksissä taajaman määrittelyssä viitataan karttamateriaaliin, jonka sijaintia ei ole kytketty esim. mihinkään liitteeseen tai nettiosoitteeseen.
- 5) 14 §:ssä taulukon jälkeen oleva **-kappaleen lauseessa ”Biojätteen keräys laajenee 1–2 asuinhuoneiston kiinteistöihin myös vähintään 300 asukkaan taajamissa 1.5.2026.” sana ”myös” tekee lauseesta hieman epäselvän (?).

Samaten sen perässä olevan kappaleen lauserakennetta voisi ehkä parantaa? (Haja-asutusaluetta ja niitä alle 300 asukkaan taajamia, joissa ei ole kuin yksittäisiä viiden asuinhuoneiston kiinteistöjä biojätteen, kartonkipakkausten/pahvin, pienmetallin, lasipakkausten ja muovipakkausten keräysvelvoitteet eivät koske).

Em. 5) -kohtaan tähän nostetuista lauseista on poistettu luonnoksessa olleet yliviivatut sanat.

Suurpää Oy:n mielipide, saapunut 31.3.2025

Esitämme valmisteilla oleviin jätehuoltomääräysten muutoksiin kahta (2) kehitysehdotusta

1) 30 § Kuljetusrekisteri ja tietojen toimittaminen

Esitämme kyseiseen kohtaan lisättäväksi maininnan ’Kuljetusyrityksen velvoitteesta toimittaa vuosittain sähköinen muokattavassa muodossa oleva jätelajitiivistelmä kiinteistöiltä kerätyn jätteen määrästä ja toimituspaikoista’. Mukaillen Jätelain 39 §: 9 §Tiedot jätteen noutamisesta kiinteistöiltä (15.7.2021/714). Lisäys koskisi vain kiinteistöiltä kerättävien jäteastioiden jätteitä, jos kuljetusyritys on toteuttanut sako- ja umpilietteiden raportoinnin 142 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun rekisterin välityksellä.

Lisäyksen tavoitteena olisi selkeyttää kuljetusyritysten raportointivastuuta viranomaisille vastaamaan jätelain kirjauksia, sekä yhdenmukaistaa raportointikäytäntöjä ja raportoinnin määräaikoja.

2) 32 § Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen ja lukollisen yhteiskeräyspisteen käytön keskeyttäminen

Pyydämme pohtimaan vapaa-ajan asunnon jätteen keräyksen keskeyttämisen tarkastelua sako-kaivojen osalta. Käytännössä olemme kohdanneet tilanteita, joissa vanha maalaistalo on poistettu vakituudesta asumisesta ja nykyinen asumiskäyttö vastaa vapaa-ajan asumista. Jos kohteessa on sakokaivo, on asukas velvoitettu määräysten mukaan tyhjentämään kaivo vähintään kerran vuodessa.

Ongelma muodostuu, jos asukas ei käytä kiinteistöä kun yksittäisiä kertoja vuoden aikana. Jätettä ei juurikaan synny ja kaivon tyhjennys vaikuttaa merkityksettömältä.

Esitämme ratkaisuksi tyhjennysvelvoitteisiin poikkeusehtoa, jossa määritellään kiinteistön vähäinen käyttö (esim. 30vrk/vuosi) ja siihen vedoten sakokaivon tyhjennysvälin venyttämisen 2 vuoden väliin, jos kiinteistön jätteenkeruun keskeytystä ei ole asetettu voimaan. Velvoitteen käytön voisi esimerkiksi toteuttaa vastaavalla menettelyllä, joka on käytössä jäteastin tyhjennysvälin harvennuksessa.

Kymen jätelautakunnan vastaus mielipiteeseen:

Lisätään 30 §:ään maininta velvoitteesta toimittaa vuosittainen tiivistelmä kiinteistöiltä kerätyn jätteen määrästä ja toimituspaikoista. Tällä hetkellä maininta on vain jätehuoltomääräysten perustelumuistiossa.

Lietteenkuljetuksen harventaminen vaatisi tarkempaa selvittämistä, joten sitä ei voida huomioida tässä jätehuoltomääräysten muutoksessa. Sen sijaan lietteenkuljetuksen voisi keskeyttää, jos kiinteistön muukin jätehuolto on keskeytetty. Muutetaan 32 ja 33 §:iä siten, että ne huomioivat lietteenkuljetuksen keskeytyksen. Muokataan myös perusteluita 32 §:n osalta.